

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Ευ. Κιουρκτσή, Μ.Δ.Ε., Νομικός, Απόφοιτος ΕΣΔΔΑ, Α. Χαραλαμπίδης, Νομικός

Αλλαγές στο ν. 4412/2016

περιεχόμενα τεύχους

Αλλαγές στο ν. 4412/2016	1
ΕΑΑΔΗΣΥ	2
ΕΚΑΠΥ	2
ΕΣΗΔΗΣ	2
Διαύγεια	2
Κανονισμός e-notices	2
Νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ	2

Με το ά. 56 ν.4609/2019

επέρχονται οι κάτωθι κυριότερες αλλαγές στο ν. 4412/2016:

Η υπεύθυνη δήλωση που προσκομίζουν αλλοδαποί οικονομικοί φορείς, σε περίπτωση υποβολής δικαιολογητικών που δεν φέρουν την προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του ά. 92 παρ. 7 ν.4412/2016, μπορεί να φέρει υπογραφή έως και 10 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής.

Η υπεύθυνη δήλωση που προσκομίζεται για τη βεβαίωση της ακρίβειας ιδιωτικών εγγράφων της παρ. 8 του ά. 92 ν.4412 φέρει πλέον υπογραφή με ημερομηνία μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Η υπεύθυνη δήλωση που προσκομίζεται σε συμβάσεις προμηθειών για τη βεβαίωση της ακρίβειας των στοιχείων κατασκευής του προϊόντος της παρ. 5β του ά. 94, φέρει υπογραφή μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

Στην παρ. 6 του ά. 205^Α οι λέξεις «του έργου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της σύμβασης», δεδομένου ότι η ρύθμιση δεν αφορά μόνο σε συμβάσεις έργων αλλά και σε συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών.

Σε περίπτωση που είναι αδύνα-

τη η αυθημερόν ολοκλήρωση του σταδίου της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής της παρ. 1β του ά. 221^Α, τότε οι προσφορές ελέγχονται κατά σειρά υποβολής ή μειοδοσίας.

Σε συνοπτικούς διαγωνισμούς του ά. 327 είναι δυνατόν να προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης η υποχρεωτική συνυποβολή των εγγράφων και σε ηλεκτρονική μορφή, με τη χρήση οπτικού δίσκου. Σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ των έντυπων και ηλεκτρονικών στοιχείων κατισχύουν αυτά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή. Οι αναθέτοντες φορείς χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα σε όλα τα στάδια της ως άνω διαγωνιστικής διαδικασίας, εφόσον αυτό προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Νέα κράτηση σε συμβάσεις έργου

Με το ά. 14 του ν.4612/2019 επιβάλλεται νέα κράτηση 2,5% ο υπέρ των Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης της Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ. - τακτικών υπαλλήλων (μόνιμων ή αορίστου χρόνου) που απασχολούνται στο Δημόσιο, σε ΝΠΔΔ και ΟΤΑ α και β βαθμού στις συμβάσεις έργου. Η κράτηση προστίθεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης έργου και βαρύνει κάθε λογαριασμό πληρωμής του. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, συλλογής και απόδοσης διακίνησης και απόδοσης στους δικαιούχους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια (ά. 53 παρ. 7 περ. θ ν.4412/2016).

ΕΑΑΔΗΣΥ

Εκδόθηκε από την Αρχή υπόδειγμα διακήρυξης για τη ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών άνω των ορίων με τη χρήση του Δυναμικού Συστήματος

Αγορών. Εκδόθηκαν επίσης αναθεωρημένα πρότυπα διακηρύξεων έργων, μελετών και έργων με το σύστημα μελέτης-κατασκευής που ενσωματώνουν τις τροποποιήσεις

των άρθρων 43 και 44 του ν. 4605/2019, 33 του ν. 4608/2019 και 56 του ν. 4609/2019.

ΕΚΑΠΥ

Με την ΥΑ Γ2γ/25844/ 12.05.2019 (ΦΕΚ Β 1671) καθορίζονται οι συμβάσεις και οι συμφωνίες - πλαίσιο

που διενεργούνται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας, ως ΕΚΑΑ, για το έτος 2019, για την

κάλυψη των αναγκών των φορέων του άρθρου 23 ν.4472/2017, όπως ισχύει.

ΕΣΗΔΗΣ

Μετά την παύση λειτουργίας της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της ΕΕ για το ΕΕΕΣ, από τις 02.05.2019, το ΕΣΗΔΗΣ προσφέρει τη νέα ηλεκτρονική υπηρεσία Promitheus ESP-Dint (<https://esp dint.eprocurement.gov.gr/>)

που αφορά στη σύνταξη και στη διαχείριση του ΕΕΕΣ καθώς και του ΤΕΥΔ.

Εκδόθηκαν δύο Οδηγοί σχετικά με τη δημιουργία δυναμικού συστήμα-

τος αγορών και την υποβολή αίτησης συμμετοχής και προσφοράς σε αυτό μέσω ΕΣΗΔΗΣ (www.promitheus.gov.gr).

Διαύγεια

Δαπάνες συντελεσθείσες από 01.01.2018 έως 31.12.2018 αναρτώ-

νται στη Διαύγεια μέχρι την 31.05.2019 (ΥΑ ΔΗΔ/17089/ 13.05.

2019 (ΦΕΚ Β 1642).

Κανονισμός e-notices

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί να επικαιροποιήσει τις τυποποιημένες προκηρύξεις δημοσίων συμβάσεων και να αντικαταστήσει τον υφιστάμενο Κανονισμό 2015/1986. Η ελ-

ληνική θέση επί του σχεδίου του νέου Κανονισμού πρέπει να αποσταλεί, μέσω της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην ΕΕ, το αργότερο έως τις 29.07.2019 και

για το σκοπό αυτό η ΕΑΑΔΗΣΥ ανήρτησε στην ιστοσελίδα της όλα τα σχετικά έγγραφα, ανοικτά για σχόλια και παρατηρήσεις έως τις 12.07.2019.

Νομολογία ΔΕΕ

ΔΕΕ C-309/18, 02.05.2019, Lavor-gna

προδικαστική παραπομπή – οδηγία 2014/24 – αυτόματος αποκλεισμός προσφέροντος που δεν ανέγραψε χωριστά στην προσφορά το κόστος εργασίας – αρχή της αναλογικότητας

Ο Δήμος Montelanico της Ιταλίας προκήρυξε, στις 29 Σεπτεμβρίου 2017, ανοιχτό διαγωνισμό άνω των

ορίων. Στην επίμαχη διακήρυξη δεν αναφερόταν ρητώς η υποχρέωση των οικονομικών φορέων να αναγράφουν στην οικονομική προσφορά τους το κόστος εργασίας, καίτοι η ως άνω αναγραφή είναι υποχρεωτική κατά το ά. 95, παρ. 10, του Ιταλικού Κώδικα Δημοσίων Συμβάσεων (στο εξής: ΚΔΣ). Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών και αφού διαπιστώθηκαν ελλείψεις στην αναγραφή του

ως άνω κόστους, η αναθέτουσα αρχή ζήτησε τη συμπλήρωση των προσφορών, κατά το ά. 83 παρ. 9 ΚΔΣ, σύμφωνα με το οποίο «Παράβαση που αφορά ένα οποιοδήποτε τυπικό στοιχείο της αίτησης μπορεί να θεραπευθεί μέσω της διαδικασίας συμπλήρωσης ή διευκρίνισης των υποβληθέντων εγγράφων. Ειδικότερα, σε περίπτωση έλλειψης ή μη πληρότητας των στοιχείων και του ευρωπαϊκού ε-

νιαίου εγγράφου σύμβασης, ή οποιασδήποτε άλλης ουσιάδους παρατυπίας που αφορά τα εν λόγω στοιχεία ή τις εν λόγω δηλώσεις, *εξαιρουμένων των πλημμελειών που αφορούν την τεχνική και οικονομική προσφορά*, η αναθέτουσα αρχή τάσσει στον προσφέροντα προθεσμία (...).

Ύστερα από την ανάθεση της σύμβασης στη GEA, η Lavorgna, που κατετάγη δεύτερη, άσκησε προσφυγή ακύρωσης, επικαλούμενη την παράνομη ανάθεση της σύμβασης σε οικονομικό φορέα που παρέλειψε να αναγράψει στην προσφορά του το κόστος εργασίας, σφάλμα που, κατά την ίδια, δεν επιδέχεται συμπλήρωσης. Το εθνικό δικαστήριο απέστειλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ένωσης σχετικά με τη δυνατότητα συμπλήρωσης/διευκρίνισης της επίμαχης προσφοράς.

Το δικαστήριο επανέλαβε καταρχήν ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης επιβάλλει να έχουν όλοι οι προσφέροντες τις ίδιες ευκαιρίες κατά τη διατύπωση των όρων των προσφορών τους και ότι η υποχρέωση διαφάνειας έχει ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο ευνοιοκρατίας και αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται ότι όλοι οι όροι του διαγωνισμού πρέπει να είναι διατυπωμένοι με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, ώστε, πρώτον, να μπορούν όλοι οι προσφέροντες οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να αντιληφθούν επακριβώς το περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο και, δεύτερον, να είναι σε θέση η αναθέτουσα αρχή να ελέγξει αποτελεσματικά αν οι προσφορές ανταποκρίνονται στα κριτήρια της επίμαχης σύμβασης. Βάσει αυτών, έχει ήδη κριθεί ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα λόγω μη τήρησης υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά

με τη διαδικασία έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας. Αντίθετα, οικονομικός φορέας, ο οποίος δεν τήρησε υποχρέωση η οποία επιβάλλεται ρητά και επί ποινή αποκλεισμού από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα ή από τις ισχύουσες διατάξεις του εθνικού δικαίου, αποκλείεται άνευ δυνατότητας συμπλήρωσης/ διευκρίνισης.

Παράλληλα, το Δικαστήριο επισήμανε ότι το ά. 56 παρ 3 της οδηγίας 2014/24 επιτρέπει στα κράτη μέλη να περιορίσουν τις περιπτώσεις στις οποίες οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν τη συμπλήρωση/ διευκρίνιση εγγράφων που φέρονται ως ελλιπή, εσφαλμένα ή ελλείποντα. Σύμφωνα δε με την αρχή της αναλογικότητας, μια εθνική ρύθμιση που έχει ως σκοπό να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των προσφερόντων δεν πρέπει να βάνει πέραν του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Εν προκειμένω, προκύπτει ότι η υποχρέωση να αναγράφεται, επί ποινή αποκλεισμού, το κόστος εργασίας ως στοιχείο της οικονομικής προσφοράς απορρέει σαφώς από τις συνδυασμένες διατάξεις των ά. 95 παρ 10 και ά. 83 παρ 9 του ΚΔΣ. Εξάλλου, καίτοι η προκήρυξη δεν ανέφερε ρητώς την υποχρέωση των οικονομικών φορέων να αναγράφουν στην οικονομική προσφορά το κόστος εργασίας, εντούτοις διευκρίνιζε ότι «όσον αφορά τα μη προβλεφθέντα ρητώς στην εν λόγω προκήρυξη, στα έγγραφα και στη συγγραφή υποχρεώσεων του διαγωνισμού, οι κανόνες του [κώδικα δημοσίων συμβάσεων] έχουν εφαρμογή». Επομένως, κάθε προσφέρων ο οποίος ήταν ευλόγως ενημερωμένος και επιδεικνυε τη συνήθη επιμέλεια ήταν, κατ' αρχήν, σε θέση να λάβει

γνώση των σχετικών κανόνων. Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι καταρχήν νόμιμη, άνευ ετέρου, απόρριψη προσφοράς στην οποία δεν αναγράφεται το κόστος εργασίας, τούτο δε ακόμη και όταν η προκήρυξη δεν υπενθυμίζει ρητώς την εκ του νόμου υποχρέωση αναγραφής του. Θα ήταν διαφορετικά εάν το προκαθορισμένο έντυπο οικονομικής προσφοράς που οι προσφέροντες έπρεπε υποχρεωτικά να χρησιμοποιήσουν δεν τους παρείχε εκ των πραγμάτων τη δυνατότητα να αναγράψουν χωριστά το κόστος εργασίας. Στην τελευταία και μόνο αυτή περίπτωση θα ήταν η συνολική συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής που δημιουργεί σύγχυση και επομένως την υποχρεώνει να θεραπεύσει την παράλειψη μέσω αίτησης συμπλήρωσης της προσφοράς.

ΔΕΕ C-253/18, 08.05.2019, Rhénus Veniro

προδικαστική παραπομπή – δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές – ά. 5 παρ 1 και 2 Κανονισμός (ΕΚ) 1370/2007 – ά. 12 Οδηγία 2014/24 – ά. 28 Οδηγία 2014/25

Η πόλη του Euskirchen δημοσίευσε προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης σχετικά με σχεδιαζόμενη απευθείας ανάθεση σύμβασης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών με λεωφορείο και άλλα οχήματα κατ' εφαρμογή του ά. 5 παρ 2 του Κανονισμού 1370/2007. Σύμφωνα με την προκήρυξη, η σύμβαση επρόκειτο να ανατεθεί στη SVE Stadtverkehr Euskirchen GmbH (στο εξής: SVE), εταιρία ανήκουσα εξ ολοκλήρου στην πόλη του Euskirchen. Η SVE, στο μέτρο κατά το οποίο δεν διέθετε ούτε οχήματα ούτε οδηγούς για να εκτελέσει η ίδια τη δημόσια σύμβαση, γνωστοποίησε την πρόθεσή της να συνάψει σύμβαση υπεργολαβίας με τη RVK Regionalverkehr Köln GmbH (στο εξής:

RVK) στην οποία κατείχε το 2,5 % των μετοχών. Η ως άνω προκήρυξη προσεβλήθη ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, το οποίο ήρθε αντιμέτωπο με το ερώτημα κατά πόσο το ά 5 παρ 2 του Κανονισμού 1370/2007 εφαρμόζεται στην απευθείας ανάθεση σύμβασης υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών με λεωφορείο η οποία δεν λαμβάνει τη μορφή σύμβασης παραχώρησης και αν η εν λόγω διάταξη επιτρέπει στον εγχώριο φορέα να παράσχει το μεγαλύτερο μέρος της υπηρεσίας αυτής μέσω εταιρίας στην οποία κατέχει μόνον το 2,5% του εταιρικού κεφαλαίου. Το δικαστήριο απέστειλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ένωσης.

Σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΕ, οι απευθείας αναθέσεις συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών με λεωφορείο, οι οποίες δεν λαμβάνουν τη μορφή συμβάσεων παραχώρησης κατά την έννοια των οδηγιών, δεν υπόκεινται στο ά. 5 παρ 2 του Κανονισμού 1370/2007, αλλά στο καθεστώς των απευθείας αναθέσεων των οδηγιών 2004/17 και 2004/18. Όσον αφορά δε τις οδηγίες 2014/24 και 2014/25, οι οποίες κατήγγησαν και αντικατέστησαν, αντιστοίχως, τις οδηγίες 2004/18 και 2004/17 και οι οποίες, σε αντίθεση με τις δύο τελευταίες, δεν ορίζουν πλέον την έννοια της σύμβασης παραχώρησης, το Δικαστήριο επισήμανε ότι οι δύο αυτές οδηγίες κωδικοποιούν και εξειδικεύουν (με το ά. 12 η πρώτη και με το ά. 28 η δεύτερη), τη νομολογία του Δικαστηρίου για τις απευθείας αναθέσεις, πράγμα το οποίο καθιστά σαφές ότι ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση να συνδέσει το εν λόγω καθεστώς των απευθείας αναθέσεων με τις δύο αυτές οδηγίες.

ΔΕΕ C-41/18, 19.06.2019, Meca

προδικαστική παραπομπή – οδηγία 2014/24 – ά. 57 παρ 4. γ και ζ – προαιρετικοί λόγοι αποκλεισμού – σοβαρό επαγγελματικό παράπτω-

μα – λύση προηγούμενης σύμβασης συνεπεία πλημμελούς εκτέλεσης – δικαστική προσφυγή η οποία εμποδίζει την αναθέτουσα αρχή να αξιολογήσει την πλημμέλεια έως ότου εκδοθεί δικαστική απόφαση

Ο Δήμος Νάπολης προκήρυξε διαγωνισμό για την ανάθεση δημοσίας σύμβασης υπηρεσιών παροχής σχολικών γευμάτων για το σχολικό έτος 2017-2018. Η Sirio υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό δηλώνοντας ότι είχε συνάψει και κατά το παρελθόν αντίστοιχη σύμβαση με τον Δήμο, η οποία λύθηκε λόγω κρούσματος τροφικής δηλητηρίασης, κατά δε της ως άνω απόφασης λύσης εκκρεμεί προσφυγή ενώπιον του τακτικού πρωτοδικείου της Νάπολης. Η επίσης διαγωνιζόμενη εταιρία Meca αμφισβήτησε τη συμμετοχή της Sirio, επικαλούμενη ότι η αναθέτουσα αρχή παρανόμως έκανε αυτομάτως αποδεκτή την αίτηση συμμετοχής της, όφειλε δε να αποδείξει με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει (ή δεν έχει) υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα ικανό να θέσει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα ή αξιοπιστία του (ά. 80 παρ. 5 c ιταλικού ΚΔΣ). Προς απόκρουση των ως άνω ισχυρισμών, ο Δήμος υποστήριξε ότι, κατά την νομολογία των ιταλικών δικαστηρίων σχετικά με το ως άνω άρθρο, η προσφυγή που έχει ασκήσει η Sirio κατά της απόφασης λύσης της σύμβασης εμποδίζει την αναθέτουσα αρχή να προβεί σε οποιαδήποτε αξιολόγηση σχετικά με την αξιοπιστία της εταιρίας, ενόσω εκκρεμεί η προσφυγή και, επομένως, ο Δήμος υποχρεούται να κάνει δεκτή τη συμμετοχή της Sirio καθόσον δεν έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση. Η υπόθεση έφτασε στο διοικητικό πρωτοδικείο της Περιφέρειας της Καμπανίας, το οποίο αποφάσισε να αποστείλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ένωσης, σχετικά με τη συμβατότητα της ως άνω ιταλικής ρύθμισης με το ενωσιακό δίκαιο δημοσίων συμβάσεων, ιδίως με το ά. 57 παρ 4 γ και ζ της οδηγίας 2014/24.

Σύμφωνα με το Δικαστήριο, πρώτον, το ά. 57 παρ 4 της οδηγίας 2014/24 έχει αρκετά όμοια διατύπωση με το ά 45 παρ 2 της οδηγίας 2004/18, οπότε είναι κρίσιμη και χρήσιμη η νομολογία του ΔΕΕ σχετικά με την τελευταία διάταξη. Περαιτέρω, είναι αναμφισβήτητο ότι η οδηγία 2014/24 περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, καθώς μεταξύ των εννέα περιπτώσεων δυνατικών λόγω αποκλεισμού της οδηγίας, μόνον η περίπτωση που μνημονεύεται υπό το ά. 57 4b περιέχει παραπομπή στην εθνική νομοθεσία.

Δεύτερον, κατά το ά. 57 παρ 4 της οδηγίας 2014/24, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν ή μπορούν να υποχρεώνονται από τα κράτη μέλη να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις καταστάσεις [περί των οποίων γίνεται λόγος στη διάταξη αυτή]». Ως εκ τούτου, από το γράμμα της εν λόγω διατάξης προκύπτει ότι η εκτίμηση του κατά πόσον ένας οικονομικός φορέας πρέπει να αποκλειστεί από διαδικασία σύναψης σύμβασης έχει ανατεθεί στις αναθέτουσες αρχές και όχι σε εθνικό δικαστήριο. Με την παροχή δε σε κάθε αναθέτουσα αρχή της δυνατότητας να αποκλείει έναν διαγωνιζόμενο από διαδικασία σύναψης σύμβασης επιδιώκεται ειδικά να παρασχεθεί στην εν λόγω αρχή η δυνατότητα να αξιολογήσει την ακεραιότητα και την αξιοπιστία καθενός από τους διαγωνιζομένους.

Τέλος, κατά το ά 57 παρ 5 της οδηγίας 2014/24, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα «ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας» και όχι μόνον αφού ένα δικαστήριο εκδώσει την απόφασή του, πράγμα το οποίο αποτελεί πρόσθετη ένδειξη της βούλησης του νομοθέτη της Ένωσης να παράσχει τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε αξιολόγηση σχετικά

με τις πράξεις/παραλείψεις τις οποίες έχει τελέσει ένας οικονομικός φορέας. Εάν η αναθέτουσα αρχή δεσμευόταν αυτόματα από μία αξιολόγηση τρίτου, θα ήταν πιθανώς δυσχερές να αποδώσει ιδιαίτερη προσοχή στην αρχή της αναλογικότητας κατά το χρονικό σημείο της εφαρμογής των προαιρετικών λόγων αποκλεισμού (αιτιολογική σκέψη 101, Οδηγίας 2014/24).

Από τα ανωτέρω, προκύπτει σαφώς ότι η εξουσία εκτίμησης των κρατών μελών δεν είναι απόλυτη και ότι, εφόσον οποιοδήποτε κράτος μέλος αποφασίσει να ενσωματώσει στη νομοθεσία του προαιρετικό λόγο αποκλεισμού προβλεπόμενο στην οδηγία 2014/24, πρέπει να σέβεται τα βασικά χαρακτηριστικά του, τους σκοπούς και τις αρχές από τις οποίες διαπνέεται (ά. 57 παρ 7 οδηγίας 2014/24).

Εν προκειμένω, είναι πρόδηλο ότι μια εθνική διάταξη όπως το ά. 80 παρ 5c του ΚΔΣ δεν είναι ικανή να

διατηρήσει την πρακτική αποτελεσματικότητα του προαιρετικού λόγου αποκλεισμού που προβλέπεται στο ά 57 παρ 4γ ή ζ της οδηγίας 2014/24. Πράγματι, η εξουσία εκτίμησης που παρέχει το ως άνω άρθρο στην αναθέτουσα αρχή εξουδετερώνεται από το γεγονός ότι ένας διαγωνιζόμενος έχει ασκήσει προσφυγή κατά της λύσης προηγούμενης δημόσιας σύμβασης της οποίας ήταν συμβαλλόμενο μέρος, ακόμη και αν η συμπεριφορά του φαίνεται αρκούντως πλημμελής ώστε να δικαιολογεί τη λύση της. Επιπρόσθετα, είναι πρόδηλο ότι ένας κανόνας, όπως αυτός του ά 80 παρ 5c του ΚΔΣ, δεν παρέχει κίνητρο σε έναν ανάδοχο τον οποίο αφορά μια απόφαση περί λύσης προηγούμενης δημόσιας σύμβασης για την εκ μέρους του λήψη διορθωτικών μέτρων, γεγονός που ενδέχεται να προσκρούει στις απαιτήσεις του ά 57 παρ 6 οδηγίας 2014/24. Η εν λόγω ρύθμιση, η οποία έχει εφαρμογή επί των οικονομικών φορέων που δεν έχουν

αποκλειστεί με τελεσίδικη απόφαση, κατατείνει στο να παρακινήσει έναν οικονομικό φορέα που εμπίπτει σε έναν προαιρετικό λόγο αποκλεισμού να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να βεβαιώσει ότι τα μέτρα που έχει λάβει είναι επαρκή για να αποδείξουν την αξιοπιστία του. Εάν τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία κριθούν επαρκή (πχ ότι έχει καταβάλει ή δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο συνεργαζόμενος ενεργά με τις ερευνητικές αρχές, ότι έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων), ο οικείος οικονομικός φορέας δεν πρέπει να αποκλειστεί από τη διαδικασία.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕυρΔ

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

1/2019
Τόμος 39
Ιανουάριος - Μάρτιος

Άρθρα
Μ.-Χ. Μιχαηλίδου
Η έννοια του εργαζομένου κατά το άρθρο 45 ΣΛΕΕ

Ε. Αντωνιάδου
Οι συνέπειες της μεταβίβασης επιχείρησης στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις κατά το ενωσιακό και ελληνικό δίκαιο

Μ. Σαπαρδάνη
Η έννοια της αναπηρίας υπό το πρίσμα της νομολογίας του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ για την απαγόρευση των διακρίσεων

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ - ΓεΔΕΕ (Δεκέμβριος 2018 - Φεβρουάριος 2019)
- ΕΔΔΑ (Νοέμβριος 2018 - Ιανουάριος 2019)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Πρόγραμμα στήριξης χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της Κύπρου και εξωσυμβατική ευθύνη της ΕΕ
- Αμειβόμενη θρησκευτική αργία και διάκριση στην εργασία
- Δυνατότητα μονομερούς ανάκλησης της γνωστοποίησης της πρόθεσης αποχώρησης κράτους μέλους από την ΕΕ
- Αίτηση τρίτου κράτους περί έκδοσης πολίτη της ΕΕ με σκοπό την εκτέλεση ποινής
- Ζήτηση υποχρεωτικής εφαρμογής της Σαρία στη μουσουλμανική μειονότητα της Δ. Θράκης
- Ελευθερία της έκφρασης και προσβολή θρησκευτικών πεποιθήσεων
- Υποχρέωση αποστολής ελληνικού προδικαστικού ερωτήματος στο ΔΕΕ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486 914, Fax: 2310 476 105
E-mail: mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης